

STORTINGET

Innst. 413 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 76 LS (2022–2023)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2019/1151 (digitaliseringsdirektivet)

Til Stortinget

Sammendrag

EØS-komiteens beslutning av 23. september 2022 nr. 270/2022 innlemmer digitaliseringsdirektivet i EØS-avtalen. Direktivet faller inn under EØS-avtalen artikkel 77, jf. vedlegg XXII om selskapsrett. Gjennomføring av digitaliseringsdirektivet forutsatte på tidspunktet for EØS-komiteens beslutning lovendring. Norge deltok i beslutningen med forbehold om Stortingets samtykke, jf. Grunnloven § 26 andre ledd. Nærings- og fiskeridepartementet ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022.

Digitaliseringsdirektivet er et endringsdirektiv til direktiv (EU) 2017/1132 om visse aspekter ved selskapsrett («selskapsrettsdirektivet»). Selskapsrettsdirektivet er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett og utgjør deler av grunnlaget for Brønnøysundregistrenes deltakelse i samarbeidet mellom foretaksregistre i EØS.

Et sentralt formål med digitaliseringsdirektivet er å legge til rette for at det indre marked skal kunne fungere bedre. Det legges i direktivet opp til at stiftelse og registrering av visse typer selskaper bør være mest mulig lik i alle medlemsstater. I tillegg skal informasjon om selskaper deles mellom medlemsstatenes foretaksregistre, og

aktører skal kunne få tak i riktig, oppdatert og tilstrekkelig informasjon om selskaper gjennom én felles nettportal.

Digitaliseringsdirektivet stiller krav om at medlemsstatene legger til rette for digitale løsninger overfor selskaper og mellom registerførere i ulike medlemsstater. Det gjelder blant annet løsninger for nettbasert, elektronisk innsending og deling av informasjon, mulighet for å stifte og registrere selskaper med begrenset ansvar elektronisk og å fremme løsninger for digital dialog mellom aktørene og offentlige myndigheter.

Det følger også av direktivet at avgifter ved bruk av registertjenester ikke skal overstige de faktiske administrative kostnadene ved registreringen i medlemsstaten. I tillegg stilles det krav om at opplysninger som leveres digitalt, også skal kunne brukes og gjenbrukes digitalt.

Digitaliseringsdirektivet ble vedtatt i EU 20. juni 2019. Hoveddelen av direktivet trådte i kraft i EU 1. august 2021, mens artikkel 13i, 13j nr. 2 og 16 nr. 6 skal tre i kraft i EU 1. august 2023.

Bakgrunnen for lovforslaget om gjennomføring av digitaliseringsdirektivet fremgår av kapittel 2 i proposisjonen, hvor det redegjøres for direktivets innhold, gjennomføring av direktivet i norsk rett, direktivets virkeområde, Norges handlingsrom og forholdet til personvernlovgivningen.

Digitaliseringsdirektivet er EØS-relevant, og Nærings- og fiskeridepartementet anbefaler at Stortinget samtykker i godkjenning av innlemmelse av direktivet med tilpasningstekst i EØS-avtalen, jf. kapittel 9 i proposisjonen.

Endringsforslagene i proposisjonen gjelder først og fremst regelverket for aksjeselskaper og filialer av utenlandske foretak. Temaene som behandles, er:

- elektronisk stiftelse og registrering av aksjeselskaper
- anerkjennelse av identifikasjonsmidler (elektronisk identifisering av personer)
- innsending, oppbevaring og offentliggjøring av opplysninger om selskaper
- gebyr for ulike tjenester hos Brønnøysundregistrene
- registrering av filialer av utenlandske foretak og deling av informasjon om slike filialer

En rekke av direktivforpliktelsene er allerede gjennomført i norsk rett.

Det er likevel behov for enkelte tilpasninger i norsk regelverk for å gjennomføre direktivet. Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene er behandlet i kapittel 13 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karianne B. Bråthen, Per Vidar Kjølmoen, Sverre Myrli og Solveig Vitanza, fra Høyre, Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Jenny Klinge, lederen Willfred Nordlund og Per Olav Tyldum, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 76 LS (2022–2023). Komiteen behandler i denne innstillingen samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2019/1151 (digitaliseringsdirektivet). Komiteen behandler i en egen innstilling forslag til endringer i register- og foretakslovgivningen mv. (digitale verktøy og prosesser, gebyrstruktur og tilknytningskrav), jf. Innst. 412 L (2022–2023). Komiteen viser til at gjennomføring av direktiv (EU) 2019/1151 (digitaliseringsdirektivet) i norsk rett krever lovendring. Det er dermed nødvendig med Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022 i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd. Komiteen viser til EØS-komiteens vedtak av 23. september 2022 (beslutning nr. 270/2022) om å endre EØS-avtalen vedlegg XXII (selskapsrett) ved å innlemme digitaliseringsdirektivet i EØS-avtalen, og Norge deltok i beslutningen med forbehold om Stortingets samtykke.

Komiteen merker seg at endringsforslagene i proposisjonen først og fremst gjelder regelverket for ak-

sjeselskaper og filialer av utenlandske foretak. Temaene som behandles, er:

- elektronisk stiftelse og registrering av aksjeselskaper
- anerkjennelse av identifikasjonsmidler (elektronisk identifisering av personer)
- innsending, oppbevaring og offentliggjøring av opplysninger om selskaper
- gebyr for ulike tjenester hos Brønnøysundregistrene
- registrering av filialer av utenlandske foretak og deling av informasjon om slike filialer

Komiteen viser til at digitaliseringsdirektivet tar sikte på å fjerne hindre ved stiftelse og registrering av selskaper med begrenset ansvar samt filialer av slike selskaper som registreres i en annen medlemsstat. Direktivet stiller også krav om at det må etableres digitale løsninger for å sende inn opplysninger om selskapene til den enkelte stats foretaksregister og for å få tilgang til informasjon som er oppført i registeret.

Komiteen viser til at bruk av digitale løsninger kan gjøre at selskaper og filialer kan stiftes på en enklere, raskere, og tids- og kostnadsbesparende måte. Et av formålene med direktivet er å bidra til et mer effektivt og funksjonelt indre marked som skal ivareta konkurranseevnen og troverdigheten til selskaper i EØS. Digitaliseringsdirektivet søker også å sikre et rettslig og administrativt miljø som kan håndtere nye utfordringer knyttet til globalisering og digitalisering.

Komiteen merker seg at direktivet legger opp til at stiftelse og registrering av visse typer selskaper bør være mest mulig lik i alle medlemsstater. I tillegg skal informasjon om selskaper deles mellom medlemsstatenes foretaksregistre, og aktører skal kunne få tak i riktig, oppdatert og tilstrekkelig informasjon om selskaper gjennom én felles nettportal. Digitaliseringsdirektivet stiller krav om at medlemsstatene legger til rette for digitale løsninger overfor selskaper og mellom registerførere i ulike medlemsstater.

Komiteen merker seg at digitaliseringsdirektivet er EØS-relevant, og at Nærings- og fiskeridepartementet anbefaler at Stortinget samtykker i godkjenning av innlemmelse av direktivet med tilpasningstekst i EØS-avtalen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at digitaliseringsdirektivet skal forenkle og forbedre digitale løsninger for selskaper. Det er et mål disse medlemmer støtter opp under. Disse medlemmer viser til at regjeringen, som den varslet i Hurdalsplattformen, har satt i gang et større forenklingsprosjekt for å spare norske bedrifter for 11 mrd. kroner i offentlig byråkrati frem mot 2025.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at digitaliseringsdirektivet støtter opp under tanken om at alt som kan digitaliseres, skal digitaliseres, slik at næringslivet kan bruke sin tid på å skape ytterligere verdier og arbeidsplasser.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utkast til innstilling om samtykke er forelagt utenriks- og forsvarskomiteen, som uttaler følgende:

«Utenriks- og forsvarskomiteen viser til næringskomiteens utkast til innstilling vedrørende Prop. 76 LS (2022-2023) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022 om innlemmelse i EØS-avta-

len av direktiv (EU) 2019/1151 (digitaliseringsdirektivet), og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 270/2022 av 23. september 2022 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2019/1151 om bruk av digitale verktøy og prosesser i selskapsretten (digitaliseringsdirektivet).

Oslo, i næringskomiteen, den 23. mai 2023

Willfred Nordlund

leder

Solveig Vitanza

ordfører

